

Her kommer andre brevet til menigheter som støtter NMS sitt arbeid i Etiopia. Denne gangen vil jeg fokusere på kvinnearbeidet NMS gjør gjennom partnerkirka Mekane Yesus. Alle NMS prosjekter er mer eller mindre gjennomstyrt av å styrke kvinner og deres posisjon og forbedre deres levekår. Det er to prosjekter som har dette som hovedfokus: Western Ethiopian Women Empowerment Program, WEWEP, og helseprosjektet "Safe Motherhood".

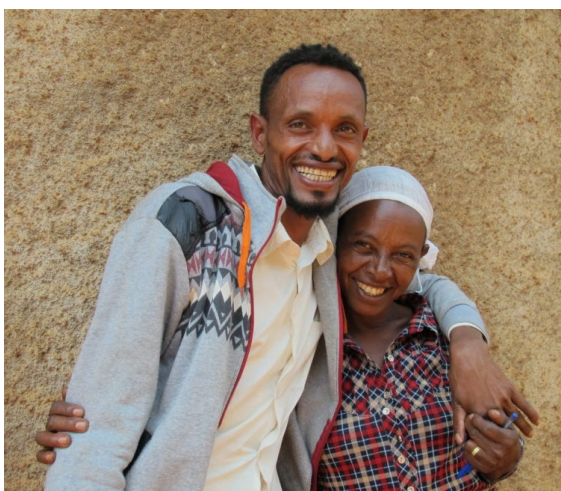
NMS startet arbeidet med å styrke kvinner i Vest synoden (Boji) i 2007. Kvinner fikk styrket sin posisjon i samfunnet og kirke gjennom ulike aktiviteter. Låne og sparegrupper, eller selvhjelpsgrupper, ble dannet og det ble kjempet mot omskjæring av kvinner/jenter. Prosjektleder var den sterke og empatiske kvinnen Jeritu Berhanu. Det var ikke alltid lett å lede et slikt prosjekt i et såpass mannsdominert samfunn, men hun klarte seg fint og fikk mye erfaring og kompetanse gjennom de kommende årene.

Det ble et ønske ikke bare fra Mekane Yesus kirken men også NMS om å utvide dette viktige arbeidet slik at enda flere kvinner kan nås. Fra 2012 startet derfor Western Ethiopia Women Empowerment Programmet (WEWEP) som fortsatt i dag er aktiv i 6 ulike synoder (sogn) i vest i Etiopia. Leder for programmet er naturligvis Jeritu som var desidert den beste kandidaten for et slikt verv. Steg for steg kjempet hun programmet fram til at det fikk både anerkjennelse og mer innflytelse. Programmets Management Committee består i dag av lederne for kvinnearbeidet i de seks synodene, noe som ville vært umulig for kun noen år siden.

En hovedaktivitet er opprettelsen av selvhjelpsgrupper. Her sparer kvinner fra egen lomme og kan ta opp et engangs lån fra prosjektet. Utover dette lånet akkumulerer kvinnene selv gruppas kapital fra sin sparing og fortsetter å ta opp lån etter hvert som egen business etableres og vokser. Når kvinner er økonomisk styrket, vokser de og blir ressurser for familiene, samfunnet og landet. Men selvhjelpsgrupper er mye mer enn finansiell vekst. Det er også et sosialt nettverk hvor de kan komme sammen for å snakke om sine problemer og muligheter og dele fellesskap. Den unge enken Dinqitu utrykker seg slik: "Den største sjansen for oss er at vi har en kvinnegruppe vi kan stole på. Før hadde jeg ingen som hjalp meg med å ta vare på ungene mine når jeg var syk."

Som ung mistet Jeritu foreldrene sine og måtte kjempe for å klare oppveksten for seg selv og ikke minst de yngre søsknene. Det gjorde henne sterk. Nå tar hun seg av "søstrene sine" og hjelper til at de får et bedre liv.

Aragash Tolasa (t.h) og Badhassa spilte rollene som Tamar og Amnon i dramastykket som ble fremført i Vest synoden. De er også i slekt og enige om hvor viktig det er å fortelle Tamars historie i kirken.

Programmet driver kapasitetsbygging i alle ledd, både for kvinner på grasrota, i ledelsen i kirken og for de som jobber i prosjektet. I sommer skal de seks prosjektlederne, Jeritu og programmets regnskapsfører, delta på et 7 ukers engelsk kurs til Addis Ababa. Undervisning er på forskjellige nivå, slik at alle drar nytte av det.

For øyeblikket gjennomfører WEWEP en stor kampanje i alle 6 synodene: *Tamar Campaign* som tar utgangspunkt i 2. Samuelsbok 13, 1–22. Teksten er presentert gjennom høytlesning, drama og sang, og nøye studert og diskutert blant kirkeledere i vest Etiopia gjennom to dager med undervisning og gruppearbeid. Bibelteksten handler om Tamar som blir voldtatt av sin halvbror Amnon. Etter denne store krenkelsen møter hun forskjellige reaksjoner fra omgivelsene: kong David, faren hennes, blir bare harm men gjør ingenting, mens broren Absalom tar i alle fall sin søster inn i sitt eget hjem og beskytter henne. Det er nytt å snakke om slike vanskelige tema innen kirka, vold mot

kvinner blir vanligvis tiet i hjel og jentene og kvinner som blir utsatt vold får ofte ingen støtte og blir kastet ut hjemmenifra. Med Tamar kampanjen håper vi å få kirken i tale i forhold til vold mot kvinner og at dette fører til at slike krenkelser blir sett og kvinner får hjelp.

Bildet viser deltakerne av Tamar kampanjen i Begi. I midten med plakaten i hånden er Jeritu.

I Etiopia lever mange kvinner med en fistelskade. Årsaken er ofte lange og vanskelige fødsler, som kan vare opp til 3-4 dager. Resultatet er ofte et dødfødt barn. Hvis kvinnen overlever, så fører presset fra hodet/kroppen til babyen på underlivet til at det dannes en kunstig åpning mellom blære og/eller tarmen til fødselskanalen. I slike tilfeller kan ikke kvinner holde på avføringen. Dette er skam- og tabubelagt og mange kvinner blir utstøtt av familien og isoleres fra samfunnet.

For å hjelpe kvinner med slike skader har NMS, fra 2006 til 2014, støttet to prosjekter som ved siden av informasjons- og opplæringsarbeid også transporterte dem til et spesialisert sykehus for fistelskader i Addis Ababa. I løpet av disse 9 årene har omtrent 500 kvinner med fistelskade hatt glede av denne transporten og de aller fleste av dem ble helt friske igjen.

Lomi sammen med tvilling jentene rundt seg. Hun er en av de få heldige som tross en vanskelig fødsel og en fistelskade etterpå kunne holde velskapte barn i armene sine.

Men så var det ønske om å forandre litt på helseprosjektet. Hva om det lyktes å forhindre at mange nye kvinner fikk samme skjebne med å ende opp med en fistelskade etter en svært vanskelig fødsel? Da vil det ikke engang være behov for transport. Derfor er forebyggende arbeid fokuset for det nye helseprosjektet "Safe Motherhood". Prosjektet er lokalisert i lavlandet rundt den Blå Nilen, hvor majoriteten av befolkningen tilhører gumuz. Hovedaktiviteten er å lære opp kvinner som er blitt friske etter behandling for en fistelskade, til å bli "Ambassadører for trygg fødsel". Oppgavene til disse ambassadørkvinnene er å besøke alle gravide i sitt lokalmiljø, gi dem råd og sterkt oppfordre dem til å føde på en helseinstitusjon. Egen erfaring gjør dem svært motiverte og effektive i dette arbeidet.

En av de 40 opplærte ambassadørkvinnene er Lomi Lami. Hun giftet seg i en alder av 15 år og ble gravid da hun var 17. Hun fikk tvillinger og hadde en svært vanskelig og langvarig fødsel. Heldigvis overlevde barna, men Lomi fikk en fistelskade som hun levde med i 4 år. Mannen forlot henne i denne vanskelige tida, men etter at hun ble frisk etter en operasjon er de nå sammen igjen. Lomi er aktiv: hun besøker gravide i nærmiljøet, følger dem til helseinstitusjonen og ringer til sykebilen. Hun underviser i nærmiljøet og benytter seg av offentlige møter hvor mange er samlet.

Gjennom godt samarbeid med statlige instanser har prosjektet bygd ventestasjoner i 5 byer i Kamashi sonen i Blånil-dalen. Mange gravide bor langt fra nærmeste helseinstitusjon, og fremkommeligheten er dårlig særlig i regntida. Det gjør at mange ikke kommer seg i tide til en helsestasjon for å føde i trygge omgivelser. Ventestasjonene er et gratis tilbud der den gravide kan bo den siste tiden fram til fødselen.

Kvinner som føder ved slike helsesentre med ventestasjon får en gratis strikkelue og et babyteppe til sin nyfødte baby. Luene og teppene lages av ivrige strikkesjeler i Norge. Dette motiverer kvinner til å føde ved helsesentre fremfor å bli hjemme eller føde i det fri som gumuz skikken er. Disse gavene har ført til at opp til 30 % flere gravide har valgt å føde ved et av disse sentrene!

Denne lille gutten har det varmt og godt selv om det var en kald lørdag da han ble født ved Kamashi helsesenteret.

Selv om prosjektet hovedsakelig fokuserer på forebyggende arbeid, får kvinner med fistelskade fremdeles hjelp til å komme seg til spesialsykehuset for operasjon. 90—95 % av alle kvinner kan helbredes og vende lykkelige hjem og begynne et nytt liv.

For WEWEP og Safe Motherhood er 2017 siste året med støtte i den nåværende treårsfasen. Søknader for en ny 3 års fase er sendt i tide og vi håper selvsagt disse innvilges slik at arbeidet kan fortsette i årene 2018 - 2020.

Jeg hilser med Jesaja 58, 10: *"Når du deler ditt brød med den som sulter, og metter den som lider nød, da skal lyset renne for deg i mørket, og natten skal bli som høylys dag."*

Med vennlig hilsen på vegne av hele NMS staben i Etiopia,

Sonja Küspert